

Tantárgy neve	A Kárpát-medence régiói
Tantárgy kódja	FDM1814
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összórészám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	–
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár
A tantárgyfelelős tanszék kódja:	FD

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: A tárgy célja, hogy a tágabb Kelet-közép-európai térség fejlődési modelljébe ágyazva a Kárpát-medence régióinak adottságaival, múltjával, jelenével és fejlődési lehetőségeivel megismertesse a hallgatókat. A tananyag első részét a gazdasági fejlődés, a kultúrtáj, valamint a régiók, integrációk kialakulásához kapcsolódó alapfogalmak tárgyalása képezi. Ezt a keretek fokozatos szűkítésével a teljes Közép-Európai régió politikai, majd a Kárpát-medence és Magyarország gazdaságtörténeti vázlatára követi. A Kárpát-medence régióinak komplex jellemzése kiterjed a természet földrajzi alapok ismertetésére, a tájhasználat változásaira. Átfogó jellemzést nyújt a népesség, a település, a mezőgazdaság és iparföldrajz témaköreiről, valamint a kulturális és idegenforgalmi adottságokról. Az elhangzottakra épülve a félévet a régió komplex helyzetértékelése a határokon átnyúló kapcsolatok értékelése zárja.

2. A tantárgy tartalma:

A társadalmi-gazdasági fejlődés alapjai, általános vonásai. A régiók kialakulásához kapcsolódó alapfogalmak. Közép-Európa politikai földrajzi áttekintése. A kultúrtáj kialakulása a Kárpát-medencében (a magyar társadalom, állam, gazdaság a feudalizmus időszakában, a kapitalista gazdaság fejlődése, Trianon hatása a társadalomra, államra, gazdaságra, stb.). A Kárpát-medence földrajzi adottságai. A Kárpát-medencei régiók történeti földrajzi áttekintése. A Kárpát-medence térszerkezeti vázlatára. A modernizáció regionális különbségei a Kárpát-medencében. Az egyes régiók rövid jellemzése. A Kárpát-medencei régiók helyzetértékelése az ezredfordulón. A Kárpát-medencei régió kapcsolatrendszere. A határokon átnyúló együttműködések motivációs mechanizmusai.

3. Évközi ellenőrzés módja: -

4. A megszerzett ismeretek értékelése (félévközi jegy, vizsgajegy): kollokvium

5. Az értékelés módszere: írásbeli

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:
Videó és számítógépes prezentációs anyagok.

7. Kötelező illetve ajánlott irodalom:

Horváth Gy. (szerk.) (2007-2008-2009): A Kárpát-medence régiói (szerk.: Horváth Gy.) Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs

Beluszky P. (2001): A Nagy-Alföld történeti földrajza. Budapest-Pécs, 273 p.

Illés I. (2002): Közép és Délkelet Európa az ezredfordulón: Átalakulás, Integráció, Régiók Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs

Beluszky P. (2009): Magyarország történeti földrajza I-II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs

Kókai S. (2010): A Bánság történeti földrajza (1718-1918). Nyíregyháza, 421 p.